

Ses Türk Müziği

İKİ SANATKÂR — Kemani Cevdet Çağla ile değerli piyanist Fulya Akaydın, iki yakın dosttur. Resimde, sanatkârlar yan yana görülmektedir.

HAZIRLIYAN: HİLMİ RİT

Hocalık etmek sureti ile de Türk musikisine

yıllarca hizmette bulunan değerli piyanist bir ara

İnci müstear adı ile radyoda şarkı söylemiştir...

Fulya Akaydın

SANATI sanat için yapan, profesyonel sahaya atılmamış kıymetli sanatkârlarımızın sayısı her halde bir hayli kabarıktır. Bu sanatkârlarımızın en kıymetlilerinden birisi de hiç şüphesiz değerli piyanist Fulya Akaydın'dır.

Herkese karşı kibar ve nazik, son derece muhterem bir hanımefendi.

Eski İstanbul radyosunda piyanosunu ve İnci müstear adı ile sesini dinleten kıymetli sanatkâr, aynı zamanda bir hayli talebeye hocalık etmek suretiyle de musikimize hizmet etmiştir.

Ayrıca, pek değerli ve genç orkestra şefimiz Pertev Apaydın gibi bir evlâda sahip olmakla da ne kadar öğünse azdır.

Sanatkârın kendi ağzından sanat hayatını dinliyelim:

«1908 senesinde İstanbul'da Kadı-

köy'de doğmuşum. Az çok lâkırdı anlıyacak ve biraz da konuşacak yaşa geldiğim zaman annemden daha çok, ablam Enise Can'ın ninnileri ile büyüdüğümü ve bebek yaşta iken kulağımın ve ruhumun Türk musikisi ile âdeta yoğurulmuş bulunduğunu hissediyordum. Yedi yaşına geldiğim zaman bu duygumun el ile tutulacak kadar bariz bir vasıfta benliğimde tecelli ettiğini gören ablam, bana keman dersi vermeye başladı ve bu dersler bir sene kadar devam etti. İlk Türk musikisi zevk ve feyzini kendisinden aldım. O tarihlerde ablam Enise Can, Darüelhan'da sersazende idi. Sanatkârlar ve bilhassa üstadlar arasında bile en ufak bir eser için dahi bir türlü birlik temin edilemediğini görünce, beni müsbet ve istikrarlı bir musikkiye ulaştırmak için ebeveynim

ile birlikte karar vererek batı musikisi öğretmeyi muvafık bulmuşlar. Batı musikisinde ilk hocam, halen hayatta bulunan Oresti Çalapatani'dir. Müteakiben on üç yaşında iken büyük bestekâr Franz Liszt'in talebesi olan ve Muzika-i Hümayûn'da muallimlik eden Mösyö Hege'den ders almaya başladım. Bundan sonra sırasıyla merhum Seyfettin Asal ve son olarak da hürmetkârı bulunduğum kıymetli hocam Cemal Reşit Rey'den piyano derslerine devam ettim.

Batı musikisi dersleri ve buna paralel olarak piyano çalışmalarım devam ettiği müddetçe evimizde her fırsatta yapılan Türk musikisi topluluğundan son derece istifade ettiğim muhakkaktır.

Batı musikisi derslerim haricinde, hemen her gece ruhumun isteği olan,

ve hayran olduğum Türk musikisini ablam bana talim eder ve mütemadiyen bu vadiye bilgimin artmasına gayret sarfeder, ben de kendisinden öğrendiklerimi piyanoda tatbik ederdim.

Türk musikisine fiilen intisabımın mutluluğunu üstadımız merhum Ali Rifat Çağatay'a borçluyum. Ablam Enise Can'ın müessesî âza olarak bulunduğu Şark Musiki Cemiyetine kendisi ile birlikte misafir olarak devam eder ve cemiyette fırsat buldukça piyanoda Türk musikisi çalışmalarını yapardım. Bu çalışmalarım o zaman cemiyet reisi ve şef olan Üstat Ali Rifat Çağatay'ın nazarı dikkatini celbetmiş olacak ki Kadıköy'deki Hâle Tiyatrosunda verilecek bir konserin 30 kişilik heyeti meyânında Faize Hanım piyano ve Gazi Osman Paşazâde Cemal Bey armonium çalacaklardı. Konser on dakika kala Faize Hanımın rahatsızlanmasından dolayı konsere iştirak edemeyeceği haberi gelmesi üzerine, merhum Ali Rifat Bey kolumdan tutarak «Küçük, otur şu piyanonun başına...» dedi. Çalınacak eserlerle kulağım doluydu fakat hiçbir provaya iştirak etmemiştim. Bu mazeretimi dermeyan edince merhum Ali Rifat Bey «Ben sana güveniyorum, sen şeytan çekicisin, başarırısın...» diye teşvik etti. İlk defa olarak Şark Musiki Cemiyetinin konserine bu şekilde iştirak ettim. Ancak o geceki heyecanımı hatırladıkça hâlâ kalbimin atışı değişir ve mütehassis olurum. Her halde muvaffak olmuşum ki, o tarihten sonra merhum beni bilâhara

TARİHİ BİR HÂTİRA — Soldan sağa oturanlar, tamburi Hikmet Bey, udi Hayriye (Örs) Hanım, kemani Ruhsar Hanım, kemani Enise Can, Ali Rifat Bey, tamburi Faize Ergin, kanuni Nezih Hanım, piyanist Fulya Akaydın, piyanist Gazi Osman Paşazâde Cemal Bey. Ayaktakiler, hanende Arap Cemal, hafız Yusuf Efendi, kemani Faik Bey, tamburi Haffif Bey, tamburi Atif Bey, Muhiddin Sadık Bey (Sadak), Münir Nureddin Bey (Selçuk), sinekemani Nuri Bey (Duyguer).

PIYANOSU İLE — Kıymetli sanatkar Fulya Akaydin, çok sevdiği piyanosu başında

tesis ettiği Türk Musiki Ocağına piyanist aza olarak aldı ve bu cemiyetin bütün konserlerine iştirak ettim.

İstanbul Radyosunun Yenipostahane üstündeki ilk teşekkülünden itibaren bugüne kadar piyanom ile muhtelif neşriyatlara katıldım. Halen de bugünkü İstanbul Radyosunda çeşitli yayınlara girmektedirim. Eski tarihlerde birçok konser ve musiki icrasında kendilerine refakat ettiğim kıymetli üstadımız Refik Fersan ile gene kıymetli sanat arkadaşım Fahre Fersan, sesi mi de beğenirler ve konserlerine ayrıca sesimle de refakat ettirirlerdi. Bundan cesaret alarak radyoda sesimle neşriyat yapmaya karar verdim. İlk defa şarkı söyleyeceğim akşam mikrofonun karşısında pür heyecan bekliyordum. Neşriyata birkaç dakika kalmıştı. O zamanlar müstear nâmı ile neşriyat yapmak âdeti moda olmuştu, hürmet ettiğim kıymetli sanatkar Mesut Cemil Bey de spikerimiz idi. Yanıma yaklaşarak yavaşça kulağıma «Ne isim kullanacaksınız?» dedi. Ben şaşırılmış lâkırdı edemez hale gelmiştim. Zeki arkadaşım durumu derhal kavradı ve «Canım, küçük iken anneniz sizi ne diye severdi?» dedi. Ben de «İnci kızım diye severdi...» der demez o dakikada açılan bulunan mikrofonu döndü, «Şimdi İnci Hanımın şarkılar dinliyeceksiniz» diye anonsunu yaptı. Bu hâdise benim için hoş bir hâtradır.

Musiki hareketleri arasında kendime piyano öğretmenliğini meslek olarak seçtim. Kadıköy Halkevinde on iki sene fahriyyen piyano öğretmenliği ve koro şef muavinliği vazifesiyle batı musikisinde birçok talebe yetiştirdim. Bu meyanda Üniversite Talebe Cemiyeti Reisi Profesör Hıfzı Timur Beyin daveti üzerine «Üniversite Türk Musikisi Korosu» nu, bilhare ablamın da iştirakiyle, ilk defa olarak tesis ettik. Sekseni müteaviz talebemiz vardı. Solfej, nota ve musiki öğretmek müteaddit Türk musikisi konserleri verdik. Halen devam etmekte olduğum piyano hocalığının süresi otuz beş seneyi bulmaktadır.»

HİCAZ ŞARKI

Usulü: Cüreuna

Güfte ve Beste:
Fulya Akaydin

Melî ta bin göğge li iz le rin de
ge zer ken se ni an dım ah
ah ah se ni an dım
Aranâğme
O hüni le meh ta ba ba kıp
ta be sa bah hayâ li nedel dim
ah dal dım
Do ğar ken gü neş u ya nıp sa çi rin ren gi
ni sandım ah sandım
Nev mit kal bi min se ni selig na ca sev di ği ni ah an la
dım ah ah an la dem. Aranâğme

Mahtabın gögeli izlerinde gürerken seni andım
O hüniyle mehtaba bakıp tâbe sabah hayalime daldım
Doğarken güneş uyanıp sağının rengini sandım
Nevmit kalbimin seni sevdiğini anladım

İSTANBUL RADYOSUNDAN TÜRK MUZİĞİ SEÇMELERİ

10.8.1963

- 8.10- 8.25 Baki Duyarlar
12.10-12.30 Ali Rıza Köprülüeroğlu
13.00-13.20 Cevriye Ceyhan
13.45-14.00 Cevdet Çağla - Fulya Akaydin
15.40-16.00 Necmi Rıza Ahıskan
18.30-19.00 İleri Türk Müziği Konservatuvarı
20.40-21.00 Ahmet Çağan
21.40-22.00 Mülkiye Ecevit

11.8.1963

- 10.00-10.30 Seçtiğimiz şarkılar
13.00-13.20 Alâeddin Yavaşca
14.00-14.30 Beraber şarkılar
16.15-16.30 Mehmet Ayar
20.40-21.00 Nesrin Sipahi
21.30-21.50 Zeki Müren

12.8.1963

- 12.10-12.30 Güzide Kasacı
13.00-13.20 Recep Birgit
18.30-19.00 Radyo Karma Faslı
19.40-20.00 Afife Ediboğlu

13.8.1963

- 9.00- 9.20 İstanbulun sesi
12.10-12.30 Bülent Oral
13.00-13.20 Mefharet Yıldırım
13.45-14.00 Nimet Ergüder
18.30-19.00 Radyo Erkekler Faslı
19.40-20.00 Meliha Yalçın
20.40-21.00 Aylâ Büyükataman

14.8.1963

- 12.10-12.30 Rahmi Sönmezocak
13.00-13.20 Radife Erten
17.45-18.00 Nigâr Uluerer
18.30-19.00 Üsküdar Musiki Cemiyeti
19.40-20.00 Gülseren Güvenli
21.40-22.00 Kâni Karaca

15.8.1963

- 13.00-13.20 Salih Dizer
13.45-14.00 Akile Artun
17.45-18.00 Mustafa Kovancı
18.30-19.00 Radyo Karma Faslı
19.40-20.00 Sevim Tanürek
21.00-21.20 Sabite Tur Gülerman

16.8.1963

- 9.00- 9.20 İstanbulun Sesi
12.10-12.30 Orhan Şener
13.00-13.20 İnci Atalay
18.30-19.00 Radyo Kadınlar Faslı
19.40-20.00 Afıtap Karacan
21.30-22.00 Klâsik Koro